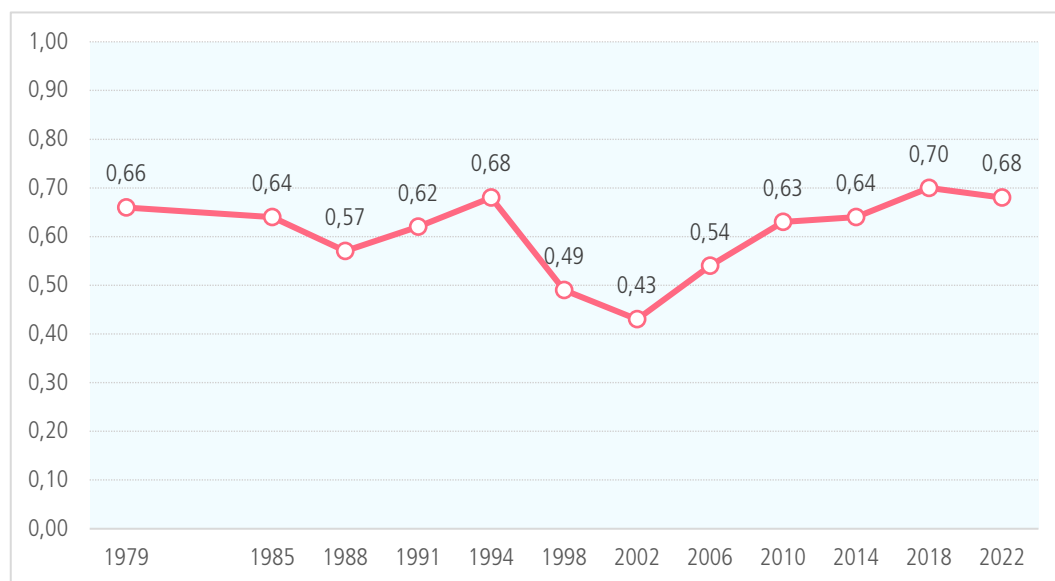

Bakåtblickande bedömningar av regeringars insatser

Medborgarnas möjligheter att utkräva ansvar från sina ledare i samband med val är grundläggande i en demokrati. Bakåtblickande bedömningar av regeringars insatser är inte oviktiga när svenska väljare går och röstar. Vi vet från tidigare forskning att det finns ett starkt grund samband mellan väljares retrospektiva regeringsbedömningar (*government performance*) och partival. Regeringsbetyg predicerar relativt träffsäkert om det kommer att gå bra eller mindre bra för regeringspartier i kommande val, under förutsättning att ansvarsförhållanden är någotsånär tydliga för väljarna. Vi har uppdaterat våra tidsserier som visar hur detta samband har utvecklats över tid i Sverige (se figur 1). Även i 2022 års val fanns en tydlig samvariation mellan partival och bakåtblickande regeringsbedömningar ($\eta^2=0.68$). Betydelsen av regeringsbedömningar för väljares partival i Sverige försvagades i valen kring Millennieskiftet men befinner sig i en tydlig uppgång vid mer sentida val. Sambandets styrka är nu i paritet med val på 1970- och 1980-talen.

Figur 1 Samband mellan tillbakablickande bedömningar av regeringsinsatser och val av parti 1979–2022 (η^2)

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningarna 1979–2022.

Kommentar: Eta-värdena visar sambandet mellan väljarnas bedömningar av sittande regering (hämtat från förvalsstudien) och slutgiltiga valet av parti (hämtat från uppföljningsstudien insamlat efter valet). Eta-måttet kan variera mellan 0 och 1. Bedömningsskalan för regeringspartierna går från -5 (mycket dåligt) till +5 (mycket bra). Frågan lyder: "Hur tycker du [partinamn] har skött sig som regering sedan den tillträdde [datum]?" med hänvisning till regeringspartierna och datumet de tillträdde för respektive år. Resultatet från 2006–2022 har viktats mot de officiella valresultaten. För vidare läsning kring väljarnas bakåtblickande bedömning och röstning samt partierna som ingår respektive år se [Väljarna och valet 2024, kapitel 6](#).